

SAKSBEHANDLER
Dag Erlend Lohne Mohn

VÅR DATO
02.03.2023

postmottak@ra.no
www.riksantikvaren.no

VÅR REF.
21/04090-133

DERES REF.

DERES DATO

Høring av Riksantikvarens forslag til temaer for bevaringsstrategier

Riksantikvaren sender med dette forslag til temaer for bevaringsstrategier for kulturmiljø på høring. Frist for innspill er 18. april 2023. Forslaget distribueres bredt, og er i tillegg publisert på RAs nettsider. Vi oppfordrer også til å videresende til relevante organisasjoner som ikke har mottatt forslaget.

Bakgrunn

I Meld. St.16 (2019-2020) Nye mål i kulturmiljøpolitikken – Engasjement, bærekraft og mangfold introduseres begrepet bevaringsstrategier. I denne meldingen står det at «*for å ta vare på et mangfold av kulturmiljø vil regjeringen derfor utarbeide bevaringsstrategier for prioriterte tema der all virkemiddelbruk skal ses i sammenheng.*» Bevaringsstrategiene skal «*bidra til å strukturere, samordne og organisere innsatsen slik at de tre nye nasjonale målene nås, med særlig vekt på målet om å ta vare på et mangfold av kulturmiljø. Dette innebærer blant annet satsinger og tiltak for å forbedre tilstand og vedlikeholdsnivå, samt tiltak for å redusere tap og skade.*»

Bevaringsstrategiene skal tilrettelegge for at kulturminner, kulturmiljø og landskap blir bevart og brukt som en ressurs i samfunnsutviklingen. Bevaringsstrategiene skal synliggjøre og utnytte kulturmiljøenes betydning for miljømessig, sosial og økonomisk bærekraft. Riksantikvaren har fått i oppdrag fra Klima- og miljødepartementet (KLD) å lage forslag til bevaringsstrategier.

Status i arbeidet med bevaringsstrategier

I desember 2022 oversendte Riksantikvaren forslag til rammeverk for bevaringsstrategier til KLD. Rammeverket beskriver bakgrunn, hensikt, struktur og oppbygging av bevaringsstrategiene, og skal brukes ved utarbeidelse av bevaringsstrategiene. Rammeverket følger vedlagt og forslaget til temaer bør sees i sammenheng med dette.

Det videre arbeidet med bevaringsstrategier skal foregå i tre faser:

1. Valg av temaer for bevaringsstrategier
2. Utarbeide bevaringsstrategier med deltemaer, innsatsområder, målsettinger og indikatorer
3. Iverksette bevaringsstrategiene.

Denne høringen er knyttet til den første fasen og omfatter forslag til *temaer* for seks bevaringsstrategier. Etter høringen vil Riksantikvaren oversende endelig forslag til temaer til Klima- og miljødepartementet.

Når temaene er besluttet, vil det foregå egne prosesser for å utarbeide den enkelte tematiske strategien. Iverksettingen av strategiene skal skje i flere etapper; Riksantikvaren foreslår å utarbeide to tematiske bevaringsstrategier i 2023 med iverksetting fra 2024. Vi foreslår videre å utarbeide de resterende i perioden 2024 -2026.

Dagens bevaringsprogrammer vil gradvis utfases etter hvert som bevaringsstrategiene vedtas og implementeres. Dette er egen prosess.

Forslag til temaer for bevaringsstrategier

Vedlagt følger forslag til temaer for seks ulike bevaringsstrategier. Temaene er begrunnet og beskrevet. Forslagene er valgt ut på grunnlag av et kartlagt behov innen bevaring av kulturmiljø og vurdering av kulturmiljøers bidrag til en bærekraftig samfunnsutvikling. De foreslåtte temaene bygger på runden med innspill som ble gjennomført i regi av Riksantikvaren våren 2022 og styringsgruppens behandling.

Videre arbeid med de enkelte temaene

Temaene som foreslås er brede og kan favne mye. Avgrensinger og prioriteringer vil foregå i det videre arbeidet med det enkelte temaet. Det må velges ut prioriterte deltemaer og innsatsområder for disse. Innsatsområdene er det operasjonelle nivået der den konkrete arbeidsinnsatsen kommer til syne. Riksantikvaren skal oversende endelig forslag til temaer for bevaringsstrategier til KLD etter høringen. Departementet vil deretter behandle forslaget.

Dette ønsker vi innspill på

Høringen gjelder valg av temaene for bevaringsstrategier. Vi ber imidlertid også om innspill på prioritering av innhold, samarbeidspartnere og iverksetting av bevaringsstrategier.

1. Behov og utfordringer

Bevaringsstrategiene skal bidra til å dekke særlige behov og håndtere utfordringer i forvaltningen av kulturmiljøer. Strategiene skal også bidra til at kulturmiljøer brukes i en bærekraftig samfunnsutvikling. Forslagene er basert på et oppdatert kunnskapsgrunnlag. I hvilken grad er de foreslåtte temaene egnet til å dekke særlige behov og utfordringer knyttet til bevaring og bruk av kulturmiljøer?

2. Bredde og tidsdybde

Bevaringsstrategiene er tematiske og uavhengige av type kulturmiljø og tidsperiode. De favner geografisk, sosialt, etnisk og næringsmessig bredt. Er de foreslåtte bevaringsstrategiene tilstrekkelig til å dekke bredde og tidsdybde, både samlet og hver for seg? Har de god nok bredde og tidsdybde til å sikre bevaring og bruk av mangfoldet av kulturmiljøer?

3. Prioriteringer, deltemaer

For hver bevaringsstrategi skal det identifiseres og prioriteres deltemaer. Deltemaene skal ha innsatsområder med konkrete resultatmål. Valg av deltemaer skal gjøres i samarbeid med relevante aktører, og det vil legges vekt på å fange opp regionale og lokale muligheter og utfordringer. Det er en målsetting at hvert deltema skal bidra til vern og utvikling av kulturmiljøer innenfor bevaringsstrategiens tematiske avgrensning.

Tilbakemeldinger

Riksantikvaren ber om at Sametinget vurderer om «Bevaringsstrategier – temaer» i tillegg til denne høringen, vil være underlagt konsultasjonsplikt jf. sameloven §§ 4-1 og 4-3. Vi ber om at Sametinget i sitt svar presiserer eventuelt hvilke deler av «Bevaringsstrategier – temaer» Sametinget vurderer er underlagt konsultasjon.

Frist for innsending av høringsuttalelser er **18. april 2023**, men send gjerne inn høringsvar før dette. Høringsuttalelsene sendes postmottak@ra.no

Spørsmål kan rettes til prosjektleder Dag Erlend Lohne Mohn Dag.Erlend.Lohne.Mohn@ra.no

Vi ser fram til å motta innspill!

Vennlig hilsen

Hanna Geiran
riksantikvar

Vedlegg:

- Bevaringsstrategier – forslag til temaer
- Rammeverk for bevaringsstrategier